

บทที่ 1

บทนำ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 บทนำ

โครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองตำมะลังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล เป็นโครงการที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานอนุมัติรับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2554 เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในตำบลตำมะลังที่มีความลำบากในการเดินทางระหว่างฝั่งแผ่นดินกับเกาะตำมะลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเดินทางไปโรงพยาบาล อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มทางเลือกในการเดินทาง และการขนส่งผลผลิตทางการประมงและสินค้าอุปโภคบริโภคของประชาชนในพื้นที่ แต่เนื่องจากพื้นที่โครงการอยู่ในพื้นที่ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี จึงจำเป็นต้องดำเนินการขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2534 เพื่อขอใช้พื้นที่สำหรับโครงการ (รูปที่ 1.1-1)

กรมทางหลวงชนบท ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ได้ดำเนินการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองตำมะลังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล โดยคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางบกและทางอากาศได้มีมติเห็นชอบต่อรายงานฯ ในคราวประชุมครั้งที่ 4/2558 เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 และผ่านมติเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในคราวประชุมครั้งที่ 4/2558 เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 (ภาคผนวก 1ก)

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้โครงการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งรายงานดังกล่าวเป็นการคาดการณ์ถึงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากโครงการ จึงจำเป็นต้องนำเสนอมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการ ทั้งในระยะก่อสร้างและระยะเปิดใช้งาน ดังนั้นสิ่งสำคัญที่สุดประการหนึ่ง คือ การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขของมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ

รูปที่ 1.1-1 พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในพื้นที่โครงการ

1.2 เหตุผลความจำเป็นของการจัดทำรายงาน

กรมทางหลวงชนบทตระหนักดีถึงความสำคัญในการดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการพัฒนาโครงการในระยะก่อสร้างและระยะเปิดใช้งาน จากโครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล และเพื่อให้สอดคล้องกับ “ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้ดำเนินการหรือขออนุญาตจะต้องจัดทำเมื่อได้รับอนุญาตให้ดำเนินโครงการหรือกิจการแล้ว พ.ศ. 2561 (4 มกราคม 2562) และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2565” ซึ่งต้องการให้มีการปฏิบัติตามแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่ได้เสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโดยเคร่งครัด จึงจำเป็นต้องดำเนินการให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ได้ประเมินไว้ รวมทั้งมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้เสนอไว้ในรายงานเปรียบเทียบกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง และยังเป็นการปฏิบัติตามแผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่ได้เสนอไว้ในรายงาน เพื่อเป็นการตรวจสอบผลของมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่างๆ ตามที่เสนอไว้ และเป็นการยืนยันได้ว่าการนำไปปฏิบัติจริง อีกทั้งยังเป็นการศึกษาความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการดำเนินโครงการตามระบบสากลและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

เพื่อให้การติดตามตรวจสอบสิ่งแวดล้อมของโครงการในระยะก่อสร้างมีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ การติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการดังกล่าว จึงต้องจัดทำโดยบุคคลที่ 3 (Third Party) ดังนั้นทางกรมทางหลวงชนบท ได้มอบหมายให้ บริษัท เอ็นแคด คอนซัลแตนท์ จำกัด เป็นผู้ดำเนินการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการ

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามแผนการติดตามตรวจสอบในระยะ ก่อสร้าง ดังที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ระยะก่อสร้างที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ความเห็นชอบ อันจะทำให้ทราบถึงคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจริงจากการดำเนินโครงการ เปรียบเทียบกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้คาดการณ์ และเสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ
- 2) เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระยะ ก่อสร้างตามที่ได้เสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ
- 3) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเสนอแนะและแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการฯ โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการ
- 4) เพื่อให้สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาลักษณะต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ทันทั่วทั้งที่ เมื่อผลการติดตามตรวจสอบแสดงให้เห็นว่าแนวโน้มที่อาจจะก่อให้เกิดปัญหาขึ้นภายหลัง
- 5) เพื่อนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการอื่นๆ ของกรมทางหลวงชนบทต่อไป

1.4 ขอบเขตการศึกษา

- 1) รวบรวมและทบทวนข้อมูลจากรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ในระยะก่อสร้าง ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ความเห็นชอบ
- 2) ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการในระยะก่อสร้าง ตามที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ
- 3) เสนอแนะแนวทางแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการ โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรม พร้อมทั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
- 4) จัดทำรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระยะก่อสร้าง เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5) จัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดำเนินการตามแนวทางการนำเสนอรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนด และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประเภทโครงการด้านคมนาคม (Guidelines for Environmental Monitoring Report) ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ฉบับปรับปรุงล่าสุด เดือนมกราคม พ.ศ. 2565) อย่างเคร่งครัด
- 6) หากมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ และ/หรือมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ให้จัดทำรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงเสนอให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาก่อนทุกครั้ง